

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

P 2 2 1 A 3 0 1 1 1

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA KOT DRUGI JEZIK

Izpitna pola 1

Razčlemba neumetnostnega besedila

Ponedeljek, 13. junij 2022 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalinvo pero ali kemični svinčnik.

Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca.

Priloga z neumetnostnim besedilom je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca.

Izpitna pola vsebuje 22 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 60. Za posamezno nalogu je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešite pišete z nalinivim peresom ali s kemičnim svinčnikom in jih vpisujte v izpitno polo v za to predvideni prostor. Pišete skladno s slovničnimi in pravopisnimi pravili, čitljivo, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Pri nalogah izbirnega tipa izberite samo eno rešitev, če v navodilu ni določeno drugače. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 3 prazne.

Priloga k izpitni poli 1

Boštjan Gorenc - Pižama

Katarina Peterlin
Foto: Saša Kovačič

Če obožujete knjige, ste zagotovo naleteli na njegove *sLOvenske klasike 1* ali *Šnofijevo druščino* ter številne prevode. Boštjan Gorenc Pižama ni le neumoren navduševalec za branje, temveč tudi očka nadobudnega prvošolca. Z nami je delil zgodbe iz časov, ko je še sam gulil šolske klopi, in svoje starševske izkušnje ter namignil, kaj prebrati to poletje.

Se še spomnите svojega prvega šolskega dne?

Priznam, da se tega dne bolj slabo spomnim. Vem, da smo šli v šolo skupaj s starši in da je bilo zame vse novo.

V šoli ste dobili tudi vzdevek Pižama ...

Ja, že v prvem razredu. Nesocializirani mulci, ki so ga vsi zafrkavali, je nekega dne prišel v šolo v ... trenirki s sliko Racmana Jake. Takrat sem dobil vzdevek Pižama in to ime je ostalo z mano. Sprva sem se mu upiral, potem pa sem se ga navadil in ga vzel za svojega. Tako sem težakom vzel najmočnejše orožje, ki so ga imeli proti meni.

Kakšen učenec je bil Pižama?

Mislim, da sem bil tisto, čemur se reče leni piflar. To je bil tisti, ki je dobro poslušal pri pouku, da se mu pozneje doma ni bilo treba veliko učiti. Z veseljem sem hodil v šolo.

Ste imeli svoj najljubši predmet?

V nasprotju s tem, s čimer se ukvarjam danes, je bil moj najljubši predmet matematika. Na gimnaziji sem imel pri matematiki celo boljše ocene kot pri angleščini. Bil sem eden redkih, ki je z veseljem delal matematične domače naloge.

Sodobna šola danes od staršev zahteva precej angažiranosti. Kako se teme šola lotevate pri vas doma?

Ker imamo doma prvošolca, za zdaj s šolo še ni pretiranega dela. Zdi se mi, da je treba

spodbujati otrokovo samostojnost. Da sicer preveriš, kaj ima otrok za nalogu, vendar ne delaš stvari namesto njega. Če otrok od samega začetka šolanja ni samostojen in odgovoren, se lahko zgodi, da bodo starši hodili še na govorilne ure zanj na fakulteto.

Kaj se vam zdi pri vzgoji najpomembnejše?

Predvsem se mi zdi pomembno, da otroka naučiš samostojnosti in odgovornosti. Veliko mu berem. Tudi sam rad bere, rada bereva skupaj in klepetava o prebranem. Trudim se, da osmislica prebrane knjige. Spodbujam ga tudi pri ustvarjalnosti, navdušujem ga za stripe, risanje ... Vzgajati za samostojnost in odgovornost ter spodbujati kreativnost – to troje se mi zdi pri vzgoji zelo pomembno.

Bi kakšno knjigo priporočili za poletno branje?

Preberite kakšno slovensko knjigo. Nekaj domačega. Super je razrast žanra detektivke v zadnjem času. Če še niste prebrali *Pogodbe Mojce Širok*, vam svetujem to knjigo.

Za konec – ali pišete oziroma prevajate kakšno novo knjigo?

Prevajam zbirko *Pasji mož*, čaka me še najstniški fantazijski roman, vmes pa pripravljam *sLOvenske klasike 2*. Najti moram še mesec dni časa, da vse prelijem v razširjeno obliko. Z Igorjem Šinkovcem pripravljava tudi novo slikanico *Raketa*, ki bo še letos poletela proti Luni.

(Prirejeno po: revija *Dobre zgodbe*, junij–oktober 2019, str. 6–7.)

P 2 2 1 A 3 0 1 1 0 4

Prazna stran

Pozorno preberite izhodiščno besedilo in rešite naloge.

1. Obkrožite ustrezno možnost ob poševnici. Nato dopolnite povedi o izhodiščnem besedilu.

Izhodiščno besedilo je reklamno besedilo/intervju.

V njem sta sodelovala _____ kot vpraševalka in

Boštjan Gorenc kot _____. Objavljeno je bilo leta

_____ v reviji _____. _____.

(3 točke)

2. Odgovorite na vprašanji o nebesednih prvinah.

Katera nebesedna prvina v izhodiščnem besedilu omogoča bralcu, da si lažje predstavlja

Boštjana Gorenca? _____

Katera nebesedna prvina v izhodiščnem besedilu omogoča bralcu, da takoj loči vprašanja od

odgovorov? _____

(2 točki)

3. O čem je novinarka spraševala Boštjana Gorenca? Naštejte štiri podteme.

(2 točki)

4. Obkrožite DA, če je trditev o Boštjanu Gorenku pravilna, oziroma NE, če ni.

Dneva, ko je šel prvič v šolo, se še zelo dobro spominja.

DA NE

Bil je uspešen učenec.

DA NE

V osnovni šoli mu je šlo najbolje pri matematiki, na gimnaziji pa pri angleščini.

DA NE

Sam zelo rad bere in za branje navdušuje tudi druge.

DA NE

Bralcem je priporočil v branje knjigo slovenske avtorice.

DA NE

(3 točke)

5. Na fotografiji v izhodiščnem besedilu je Boštjan Gorenc. Opišite ga. V povedi/povedih omenite vsaj 5 lastnosti.

(3 točke)

6. Tvorite krajše zaokroženo besedilo o vzdevku Boštjana Gorenca. V njem s svojimi besedami napišite,

- kateri vzdevek ima Boštjan Gorenc in od kdaj ga ima,
- kako je trenirka povezana z njegovim vzdevkom ter
- kakšen je bil njegov odnos do vzdevka na začetku in kakšen kasneje.

(5 točk)

7. Kaj se Boštjanu Gorenču zdi najpomembnejše pri vzgoji?

- _____
- _____
- _____

(2 točki)

8. Rešite nalogo o branju.

- 8.1. Kako Boštjan Gorenc vzpodbuja branje pri svojem sinu? Odgovorite v povedi/povedih.

(2)

8.2. Ali se vam zdi, da je branje pomembno? Svoje mnenje utemeljite v povedi/povedih.

(2)
(4 točke)

9. Ponovno preberite odgovor na zadnje vprašanje v izhodiščnem besedilu. Katera dva poklica opravlja Boštjan Gorenc?

(2 točki)

10. Katerih dveh knjig ni napisal Boštjan Gorenc?

- A sLOvenski klasiki 1
- B Šnofijeva druščina
- C Pogodba
- Č Pasji mož
- D Raketa

(1 točka)

11. Kaj pomeni podprtani del v vsaki povedi? Razložite s svojimi besedami.

Z nami je delil zgodbe iz časov, ko je še sam gulil šolske klopi.

Z Igorjem Šinkovcem pripravljava tudi novo slikanico Raketa, ki bo še letos poletela proti Luni.

(2 točki)

12. Na črtico pred prevzeto besedo v levem stolpcu napišite številko ustreznne domače sopomenke iz desnega stolpca.

- _____ angažiranost
- _____ kreativnost
- _____ fantazija

- 1 domišljija
- 2 ustvarjalnost
- 3 izvirnost
- 4 samostojnjost
- 5 zavzetost

(2 točki)

13. Preberite slovarski sestavek in rešite nalogu.

klepetati -ám in -éčem nedov. (á â, é)

1. nav. ekspr. **živahno, sproščeno se pogovarjati o nepomembnih stvareh**: spet klepetata pred hišo; klepetajo že celo uro / z njo rada klepetam se pogovarjam

// **pogovarjati se prek internetne storitve, ki omogoča sinhrono komunikacijo med uporabniki**: klepetati po spletu; klepetati s pomočjo računalniške tipkovnice

// **govoriti, priovedovati**: ne ve, kaj klepetata / klepetata neumnosti / učenka rada klepetata

2. **dajati ostre glasove z udarjanjem zgornjega dela kljuna ob spodnji del**: čaplje, štorklje glasno klepetajo

// v zvezi z **zobje šklepetati**: zobje so mu klepetali od mraza

13.1. Iz katerega priročnika je slovarski sestavek?

- A Iz Slovenskega pravopisa.
- B Iz Slovenskega etimološkega slovarja.
- C Iz Slovarja slovenskega knjižnega jezika.
- Č Iz Slovarja slovenskih frazemov.

(1)

13.2. Preberite izpisano poved.

Tudi sam rad bere, rada bereva skupaj in klepetava o prebranem.

V katerem slovarskem pomenu je uporabljena beseda *klepetati* v izpisani povedi?

(1)
(2 točki)

14. V izpisani povedi obkrožite besedo, ki spada v isto besedno družino kot podprtani glagol.

Vzgajati za samostojnost in odgovornost ter spodbujati kreativnost – to troje se mi zdi pri vzgoji zelo pomembno.

(1 točka)

15. Preberite izpisano poved in rešite nalogo o podprtanjem glagolu.

Preberite kakšno slovensko knjigo.

15.1. Podprtanjemu glagolu določite osebo in naklon. V vsakem stolpcu obkrožite eno možnost.

Oseba	Naklon
prva	povedni
druga	velelni
tretja	pogojni

(2)

15.2. Podprtani glagol napišite v nedoločniku.

(1)
(3 točke)

16. Besede v oklepajih postavite v pravilno obliko.

V reviji je objavljen pogovor z _____ (Boštjan Gorenc Pižama). Pižama je odgovarjal na vprašanja o _____ (prvi šolski dan), o _____ (starševstvo) in o _____ (branje).
(3 točke)

17. Podčrtajte pravilni zaimek ob poševnici.

Boštjan Gorenc rad bere knjige skupaj z njegovim/s svojim sinom.
(1 točka)

18. Vstavite predloge *s/z*, *nad*, *o*, *za*, *v* ali *iz*.

Boštjan Gorenc je navdušen _____ branjem. S sinom skupaj bereta in se _____ prebranih knjigah tudi pogovarjata. Pižama želi sina navdušiti _____ branje stripov in risanje, bralcem pa je _____ branje priporočal knjigo *Pogodba*.

(2 točki)

19. Premi govor pretvorite v odvisni govor.

Boštjan Gorenc je rekel: »Z veseljem sem hodil v šolo.«

(2 točki)

20. Preberite izpisano poved.

Če otrok od samega začetka šolanja ni samostojen in odgovoren, se lahko zgodi, da bodo starši hodili še na govorilne ure zanj na fakulteto.

20.1. V povedi podčrtajte glavni stavek.

(1)

20.2. Katera dva odvisnika sta v povedi?

- A Pogojni in predmetni odvisnik.
- B Pogojni in osebkov odvisnik.
- C Vzročni in predmetni odvisnik.
- Č Vzročni in osebkov odvisnik.

*(1)
(2 točki)*

21. V poved vstavite manjkajoči ločili.

Novinarko je zanimalo ali Boštjan Gorenc piše ali prevaja kakšno novo knjigo

(1 točka)

22. Napišite **javno vabilo**.

Predstavljajte si, da vas bo ob kulturnem dnevu na Srednji šoli Pietro Coppo Izola obiskal Boštjan Gorenc Pižama. Predstavil vam bo svojo knjigo *sLOvenski klasiki 1*. Na dogodek povabite dijake in dijakinje, manjkajoče podatke si izmislite in besedilo ustrezno oblikujte.

(12 točk)

P 2 2 1 A 3 0 1 1 1 1

11/12

Prazna stran

Prazna stran